

ผลของแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป

เพ็ญพรรณ สุขประเสริฐ* พรสวรรค์ ศรีสวัสดิ์** และสรวิศ สุธรรมสา***

Received: August 22, 2018

Revised: October 4, 2018

Accepted: November 15, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงานโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป 2) ศึกษาประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดการด้านความปลอดภัย 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปก่อนและหลังทำกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน และ 4) หาแนวทางการลดอุบัติเหตุของโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป และนำไปปรับใช้ในระบบการทำงานด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

ประชากรที่ศึกษา คือ พนักงานปฏิบัติงานในสายการผลิตโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป จำนวนทั้งสิ้น 180 คน ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน ทำการวิจัยเป็นระยะเวลา 2 เดือนเพื่อให้มีระยะเวลาสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการปรับพฤติกรรมด้านความปลอดภัย โดยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความปลอดภัย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมินผลหลังทำกิจกรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างทุกคนเป็นเพศชาย มีอายุ 31-35 ปี (ร้อยละ 33.3) มีอายุในการทำงาน 4 ปี (ร้อยละ 38.3) 2) ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของ

การจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพบางพื้นที่ในโรงงานยังไม่เหมาะสมต่อการทำงาน (ร้อยละ 53.8) มีความเหมาะสมของตารางเวลาในการทำงาน (ร้อยละ 84.6) มีความเหมาะสมของระยะเวลาพักระหว่างปฏิบัติงาน (ร้อยละ 92.3) กำหนดช่วงเวลาในการทำงานล่วงเวลาเหมาะสม (ร้อยละ 53.8) ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในงาน (ร้อยละ 69.2) มีความประทับใจในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 100) มีความประทับใจกับงานที่ตัวเองทำ (ร้อยละ 100) 3) พฤติกรรมความปลอดภัยก่อนทำการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่างเท่ากับ 0.17 ผลต่างส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.84 จากผลทดสอบทีพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น (ร้อยละ 95) ($t=0.115$) พฤติกรรมความปลอดภัยหลังทำการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่างเท่ากับ 7.92 ผลต่างส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.07 จากผลทดสอบทีพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น (ร้อยละ 95) ($t = 4.842$) และ 4) สามารถประยุกต์ใช้แนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุมากำหนดหัวข้อด้านความปลอดภัยในตารางประชุมเช้าของโรงงานโดยมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม

คำสำคัญ:

แนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุ / พฤติกรรมด้านความปลอดภัย / โรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป

** ผู้รับผิดชอบบทความ ผศ. ดร. พรสวรรค์ ศรีสวัสดิ์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 9/9 ถ. แจ้งวัฒนะ ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ. นนทบุรี 11120 โทรศัพท์: 0-2503-3610 โทรสาร 0-2503-3570 E-mail: ponsawat.sri@stou.ac.th

* นักศึกษาลัทธิวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช

** Ph.D. (Global Environmental Health Sciences) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*** M.Sc. (Occupational Health and Safety) รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Effects of Guideline for Reducing and Preventing Work Accidents in a Prefabricated Houses Factory

Prieophan Sookprasadt*, Ponsawat Srisawat**, and Saravudh Sutummasa***

Abstract

The purposes of this research were: (1) to study the personal and working environmental factors of employees at a prefabricated houses factory; (2) to investigate problems and obstacles of safety management in the workplace; (3) to compare workers' safety behaviors before and after the implementation of guidelines for reducing and preventing work accidents; and (4) to propose the accident reduction guidelines for a prefabricated houses factory to be used by occupational safety officers.

The study's population consisted of 180 manufacturing employees in the prefabricated houses production line. The purposive sampling was applied in selecting 60 participants, 30 in the experimental group and 30 in the control group. Data on safety behaviors were collected for 2 months in both groups using behavioral observations, constructed interview, and post-activities test. Percent, mean, standard deviation and t-test were applied for the analysis.

The finding results were indicated that: 1) of all respondents, the majority were male, 31-35 years old (33.3%), and 4 years of work experience (38.3%); 2) regarding the problems

and obstacles of safety management, they had unsuitable physical working environments (53.8%) whereas agreed with the suitable work schedule (84.6%), had a suitable break period (92.3%), had suitable overtime work periods (53.8%), had no weariness (69.2%), and all were impressed with the overall as well as their own outputs; 3) concerning the safety behavior scores of the experimental and control groups, before using the guidelines the score difference was only 0.17 (S.D. 1.84). which was not statistically significant at the (95%) confidence level ($t = 0.115$). But after using the guidelines, the score difference was 7.92 (S.D. 20.07), which was significant at the (95%) confidence level ($t = 4.842$); and (4) the accident reduction and prevention guidelines were used to define a safety talking topic in the factory's morning meetings by the professional safety officer.

Keywords:

Accident reduction and prevention guidelines / Safety behavior / Prefabricated houses factory

** Corresponding author Assistant Professor Dr. Ponsawat Srisawat, School of Health Sciences, Sukhothai Thammathirat Open University, 9/9 Changwattana Road, Pakkred, Nonthaburi 11120 Tel. 0-2503-3610 Fax 0-2503-3570
E-mail: ponsawat.sri@stou.ac.th

* Student in M.Sc. (Industrial Environment Management), School of Health Sciences, Sukhothai Thammathirat Open University

** Ph.D. (Global Environmental Health Sciences), Assistant Professor, School of Health Sciences, Sukhothai Thammathirat Open University

*** M.Sc. (Occupational Health and Safety), Associate Professor, School of Health Sciences, Sukhothai Thammathirat Open University

1. บทนำ

จากรายงานการเกิดอุบัติเหตุตั้งแต่ปี 2554 ถึงปี 2558 ของโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปแห่งหนึ่งพบว่ามียารายงานการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น 47 รายการ คิดเป็นอุบัติเหตุชั้นรักษาพยาบาล (ร้อยละ 34) ชั้นปฐมพยาบาล (ร้อยละ 32) ชั้นทรัพย์สินเสียหาย (ร้อยละ 30) ชั้นเกือบอุบัติเหตุและชั้นหยุดงาน (ร้อยละ 2) และเมื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์หาแนวโน้มตามลักษณะการเกิดอุบัติเหตุพบว่า มีสาเหตุเกิดจากวัตถุขีด ข่วน ตัดบาด (ร้อยละ 30) อุบัติเหตุจากเครื่องมือ (ร้อยละ 19) อุบัติเหตุจากยานพาหนะการจราจร (ร้อยละ 8) อุบัติเหตุจากเครื่องจักรและตกจากที่สูง (ร้อยละ 5) อุบัติเหตุจากเศษวัสดุกระเด็น (ร้อยละ 3) และอุบัติเหตุจากของหล่นทับ (ร้อยละ 2) จากอุบัติเหตุที่เพิ่มสูงขึ้น ทางโรงงานจึงได้มีกิจกรรมเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในกระบวนการผลิตไม่ให้เกิดซ้ำ เช่น 1) การกำหนดวิธีการใช้งานเครื่องจักรเครื่องมือ 2) ก่อนเริ่มต้นการทำงานทุกครั้งต้องทำการขออนุญาตทำงาน (work permit) 3) ประชุมเช้า (morning talk) เพื่อชี้แจงการทำงานที่ถูกต้อง กฎระเบียบ ข้อกำหนดทางด้านความปลอดภัย 4) การอบรมให้ความรู้แก่พนักงานเพื่อให้มีทักษะในการทำงานมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะงานที่เสี่ยงอันตราย เช่น งานที่สูง งานที่ต้องใช้รถโฟล์คลิฟท์ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่า สภาวะแวดล้อมในการทำงาน และพฤติกรรมการทำงานของพนักงานส่งผลถึงจำนวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในโรงงานอุตสาหกรรม และเนื่องด้วยพนักงานเป็นบุคลากรที่มีค่าที่สุดในการทำงาน หากขาดบุคลากรคนใดคนหนึ่งย่อมกระทบกับกระบวนการทำงานได้ จึงต้องคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาวะแวดล้อมในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานกับการเกิดอุบัติเหตุโดยเฉพาะโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปเพื่อนำมาสร้างมาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุก่อนเริ่มทำงาน ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นแนวทางในการจัดทำแนวทางในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปตามนโยบายของโรงงานที่ตั้งเป้าหมายไม่มีอุบัติเหตุในการทำงาน และเพื่อให้พนักงานมีความปลอดภัยในการทำงานและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงานโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป
- 2.2 เพื่อศึกษาถึงประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปเมื่อทำกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน
- 2.4 เพื่อหาแนวทางการลดอุบัติเหตุของโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปสำหรับปรับใช้ในระบบการทำงานด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experiment research) เพื่อศึกษาผลของการใช้แนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานในการปรับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป จังหวัดสระบุรี โดยทำการวิจัยแบบ 2 กลุ่มไม่มีการสุ่ม แต่มีการสอบก่อนและสอบหลัง (non-randomized control group pretest posttest design) ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นกลุ่มพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป รวมทั้งสิ้น 180 คน ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 60 คน และนำมาแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน จัดให้สองกลุ่มมีคุณสมบัติคล้ายกันทั้งด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอายุการทำงาน

3.2 เครื่องมือการวิจัย ได้แก่

- 3.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความปลอดภัย
- 3.2.2 แบบสัมภาษณ์สำหรับพนักงานเกี่ยวกับแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

3.2.3 แบบประเมินผลแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 การเก็บข้อมูลก่อนการทำการกิจกรรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ประสพการณ์ทำงาน 5 ปีที่มีความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยและมีความรู้เรื่องการประชุมเข้าการประชุมย่อยและการหยั่งรู้อุบัติเหตุ จำนวน 2 คน เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความปลอดภัยเป็นเวลา 1 สัปดาห์

3.3.2 ผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานวิชาชีพทั้ง 2 คนร่วมกันให้ความรู้เรื่องแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน เช่น ความหมายและความสำคัญกิจกรรมการประชุมเข้ากิจกรรมการประชุมกลุ่มย่อย และกิจกรรมการหยั่งรู้อุบัติเหตุ ความใส่ใจในการสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในแต่ละประเภทงาน และการจัดลำดับงานให้เป็นขั้นตอนก่อนทำงาน เป็นต้น แก่ผู้ปฏิบัติงานสายการผลิต จำนวน 30 คนที่เป็นกลุ่มทดลอง โดยใช้ระยะเวลา 3 ชั่วโมง และหลังจากอบรมเสร็จได้แจ้งให้กลุ่มทดลองรับทราบว่า ตลอดระยะเวลา 2 เดือนจะมีหัวหน้างานฝ่ายผลิต ผู้ซึ่งผ่านการอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน จะสุ่มดูพฤติกรรมความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในการเรื่องความปลอดภัย

3.3.3 มอบหมายให้หัวหน้างานฝ่ายผลิตผู้ซึ่งผ่านการอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน เป็นผู้กำกับควบคุมกลุ่มทดลองให้ดำเนินการกิจกรรมการประชุมเข้า การประชุมย่อย และการหยั่งรู้อุบัติเหตุอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน

3.3.4 การเก็บข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะ 2 เดือนระหว่างทำการกิจกรรม

1) ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพประสพการณ์ทำงาน 5 ปีที่มีความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยและมีความรู้เรื่องการประชุมเข้า การประชุมย่อย และการหยั่งรู้อุบัติเหตุ จำนวน 2 คน เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลอง

และกลุ่มควบคุม ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องกันสัปดาห์ละ 1 วัน ตลอดเวลา 2 เดือน ระหว่างการทำการกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

2) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลการกิจกรรมทำแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน ตลอดระยะ 2 เดือน โดยใช้การบันทึกตัวอย่างภาพถ่าย รวบรวมหัวข้อหรือเรื่องที่กลุ่มทดลองได้พูดคุยในระหว่างทำการกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานประจำวัน จดบันทึกปัญหาและอุปสรรคระหว่างการทำแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุฯ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์พนักงานที่เข้าร่วมกิจกรรม

3) ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ประสพการณ์ทำงาน 5 ปีที่มีความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยและมีความรู้เรื่องการประชุมเข้า การประชุมย่อย และการหยั่งรู้อุบัติเหตุ จำนวน 2 คน เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เก็บข้อมูลด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความปลอดภัยหลังทำการกิจกรรม 1 สัปดาห์

4) ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบประเมินผลการจัดทำแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

3.3.5 การเก็บข้อมูลหลังที่ได้ดำเนินการกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานเป็นระยะ 2 เดือน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำคะแนนพฤติกรรมด้านความปลอดภัยก่อนและหลังการทำการกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน จากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความปลอดภัย แบบประเมินผลแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานมาใส่รหัสเพื่อนำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์

4.2 หาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกราฟจากข้อมูลได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความปลอดภัย

4.3 การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบที

4.3.1 การทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-test independent) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ก่อนการทดลองผู้ปฏิบัติงานสายการผลิตทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยแตกต่างกันหรือไม่

4.3.2 การทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-test independent) ในการทดลองสมมติฐานที่ 2 หลังการทดลองผู้ปฏิบัติงานสายการผลิตที่ทำแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยดีกว่าผู้ปฏิบัติงานสายการผลิตที่ไม่ได้ทำแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ในการวิเคราะห์การประเมินผลแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน ผู้วิจัยได้กำหนดได้กำหนดช่วงคะแนนไว้ (ธวัชชัย จิระพันธ์ 2548, น.48) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
ระหว่าง 4.50 – 5.00	อยู่ในระดับดีมาก
ระหว่าง 3.50 – 4.00	อยู่ในระดับดี
ระหว่าง 2.50 – 3.49	อยู่ในระดับปานกลาง
ระหว่าง 1.50 – 2.49	อยู่ในระดับพอใช้
ระหว่าง 1.00 – 1.49	อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

5. ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

5.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานฝ่ายผลิต

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนพนักงาน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	60	100
หญิง	0	0
อายุ		
อายุต่ำกว่า 25 ปี	11	18.3
อายุ 25 ถึง 30 ปี	12	20.0
อายุ 31 ถึง 35 ปี	20	33.3
อายุ 36 ถึง 40 ปี	17	28.3
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	57	95.5
ปริญญาตรี	3	0.5
สถานภาพ		
โสด	26	43.3
สมรส	34	56.7
อายุการทำงาน (ปี)		
2 ปี	7	11.7
3 ปี	16	26.7
4 ปี	23	38.3
5 ปี	14	23.3

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาวะแวดล้อมในการทำงาน

ผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured) ผู้วิจัยสัมภาษณ์แบบเจาะจงกับพนักงานที่มีอายุการทำงาน 5 ปี เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงานนานที่สุดในโรงงานจำนวน 13 คน เพื่อศึกษาแนวคิดด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปที่เข้าร่วมกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน สามารถสรุปตามหัวข้อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดได้ดังนี้

1) *สิ่งแวดล้อมทางกายภาพไม่ค่อยเหมาะสมต่อการทำงาน* คิดเป็น (ร้อยละ 53.8) เนื่องจากแสงสว่างไม่เพียงพอเวลาทำงาน หรือตอนฝนตก อากาศค่อนข้างร้อนในฤดูร้อน อากาศถ่ายเทไม่สะดวก มีฝุ่นค่อนข้างเยอะ มีเสียงเยอะ และมีงานบางประเภทที่ทำให้เกิดมลพิษ เช่น การเชื่อม การตัด Board เป็นต้น

2) *ตารางเวลาในการทำงานมีระยะเวลาในการทำงานที่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ทำอยู่* (ร้อยละ 84.6) เพราะมีการแบ่งแผนออกเป็นหลายส่วน แบ่งหน้าที่การปฏิบัติงาน การดำเนินงานจึงเป็นระบบ มีความเหมาะสมของระยะเวลาพักระหว่างปฏิบัติงาน (ร้อยละ 92.3) โดยมีช่วงเวลาพักเบรกและพักเที่ยงที่เหมาะสม และมีการกำหนดช่วงเวลาในการทำงานล่วงเวลาเหมาะสมกับงาน (ร้อยละ 53.8) เพราะได้ทำงานช่วงล่วงเวลาทำงานต่อวันประมาณวันละ 2-3 ชั่วโมง ซึ่งพนักงานไม่รู้สึกอ่อนล้าและเหนื่อยจนเกินไป

3) *สภาพจิตและสังคมในการทำงาน* พนักงานไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในงานที่ทำอยู่และหากต้องมีการหมุนเวียนไปทำงานในตำแหน่งอื่นสามารถปฏิบัติงานได้ (ร้อยละ 69.2) เนื่องจากมีความคิดว่า การทำงานในหลาย ๆ ตำแหน่งหลาย ๆ หน้าที่ทำให้ได้เรียนรู้อะไรใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น พนักงานมีความรู้สึกความประทับใจในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 100) เนื่องจากมีเพื่อนร่วมงานที่ดี มีความเป็นกัน มีการทำงานเป็นทีม หัวหน้าสามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง และการทำงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีความรู้สึกประทับใจกับงานที่ตัวเองทำ (ร้อยละ 100) เพราะได้เห็นผลงานตัวเองที่ส่งให้ลูกค้า และเมื่อหากมีปัญหาในการทำงานสามารถปรึกษาในที่ประชุมกลุ่ม

ได้ หากปัญหาหากเกินกว่าที่พนักงานจะแก้ไขเองได้ และเพื่อนร่วมงานระดับเดียวกันไม่มีใครให้คำตอบได้ สามารถนำปัญหาดังกล่าวปรึกษาหัวหน้างานและผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไป

5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

5.3.1 พฤติกรรมความปลอดภัยที่เกิดจากตัวบุคคล

1) โรงงานได้ประกาศแจ้งกฎระเบียบใหม่ หรือขั้นตอนการทำงานใหม่ รวมทั้งแจ้งเรื่องความปลอดภัยแก่พนักงานผ่านทางการประชุมเช้า (morning talk) บอร์ดประชาสัมพันธ์ รับแจ้งอีเมลและเมื่อพนักงานได้รับข้อมูลดังกล่าวจะนำมาสื่อสารระหว่างกันในแต่ละหน่วยงานและปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด

2) ในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน พนักงานทุกคนมีความระมัดระวังตนเอง มีสติ และปฏิบัติตามกฎข้อปฏิบัติต่าง ๆ โดยสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล (personal protective equipment; PPE) และตระหนักเสมอว่า อุบัติเหตุสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อย้ำเตือนตนเองให้ไม่ประมาท และป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุในระหว่างการทำงาน

3) พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม 3ส (สะสาง สะดวก สะอาด) เพราะเห็นว่า มีส่วนช่วยให้งานผลิตมีคุณภาพช่วยลดอุบัติเหตุ ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มปริมาณการผลิต ทำให้โรงงานน่าอยู่ เกิดความปลอดภัยในการทำงาน เครื่องมืออุปกรณ์หาง่าย และอยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน และนำมาสู่การสร้างชื่อเสียงของบริษัท เพราะเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมที่ทำให้ได้รับรองมาตรฐาน ISO14001 มาตรฐานระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

4) พนักงานใส่ใจในเรื่องการแต่งกายตลอดช่วงการทำงาน โดยจะแต่งกายให้มีความรัดกุม และเหมาะสมตามระเบียบของโรงงาน ไม่ใส่เครื่องประดับไม่ใส่เสื้อปล่อยชาย ไม่เหยียบส้นรองเท้านิรภัย ทั้งนี้ มีพนักงานบางคนได้ร้องขอให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลเฉพาะงานเพิ่มเติม เช่น งานเชื่อม ซึ่งปัจจุบันอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลยังไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน เป็นต้น

5.3.2 พฤติกรรมความปลอดภัยที่เกิดจากองค์กร

1) โรงงานได้แจ้งนโยบายด้านความปลอดภัย กฎระเบียบในการทำงานแก่พนักงานผ่านทางการประชุมเช้า (morning talk) การติดประกาศที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ และการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพและหัวหน้างาน

2) โรงงานมีการอบรมด้านความปลอดภัยแก่พนักงานเป็นประจำ เช่น การสอนให้วิเคราะห์อุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นและหาวิธีป้องกัน การอบรมดับเพลิงปฐมพยาบาลเบื้องต้น การทำกิจกรรม (Kiken Yoshi Training ; KYT) ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน เป็นต้น

3) โรงงานมีกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัยให้แก่พนักงาน เช่น การฝึกอบรมด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมการหยั่งรู้อุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง พนักงานหลายคนได้แสดงความคิดเห็นว่า ต้องการให้มีกิจกรรมด้านความปลอดภัยที่มีรูปแบบหลากหลายกว่าเดิม เพื่อกระตุ้นให้อยากเข้าร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

4) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีบทบาทในด้านความปลอดภัยเนื่องจากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ เป็นผู้แจ้งนโยบาย กฎข้อบังคับ เป็นที่ปรึกษา คอยชี้แนะ และให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานประจำทุกสัปดาห์

5) โรงงานจัดเตรียมอุปกรณ์ Kiken Yoshi Training ส่วนบุคคลให้กับพนักงานทุกคนอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะงาน พนักงานบางท่านได้ให้ความคิดเห็นว่า บริเวณงานที่มีฝุ่น และควัน ขอให้ทางโรงงานเพิ่มเติมอุปกรณ์ให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อสุขภาพของพนักงานที่ต้องปฏิบัติงานในบริเวณดังกล่าวเป็นเวลานาน

5.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

1) พนักงานทราบว่า อุบัติเหตุที่เกิดจากความประมาทส่วนหนึ่งมาจากตัวพนักงานเอง โดยมักจะเกิดขึ้นระหว่างที่พนักงานปฏิบัติงาน สามารถอธิบายสาเหตุการ

เกิดอุบัติเหตุได้ เช่น การทำงานที่มีความเร่งรีบ เครื่องมือไม่เพียงพอ เครื่องมือไม่สมบูรณ์ พนักงานไม่ตรวจสอบสภาพความพร้อมของเครื่องมือก่อนใช้งาน อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลไม่เพียงพอไม่เหมาะสม หยอกล้อเล่นกันขณะทำงาน ไม่เข้าใจขั้นตอนการทำงาน ร่างกายอ่อนเพลียเนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอ พนักงานเกิดความประมาทชะล่าใจเมื่อทำงานกับจุดหมุน พื้นที่ต่างระดับทำงานในที่สูง เป็นต้น

2) พนักงานสามารถอธิบายลักษณะการแต่งกายที่มีความปลอดภัยในการทำงานได้แก่ ต้องสวมหมวกนิรภัยและสายรัดคาง สวมใส่รองเท้านิรภัย ไม่ใส่เหยียบส้น สวมเสื้อผ้าให้รัดกุม ทับในกางเกง และแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของบริษัท เป็นต้น

3) พนักงานสามารถอธิบายแนวทางการทำงานที่รวดเร็วและปลอดภัย เช่น ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนในการทำงาน แบ่งงานในทีมให้ชัดเจน มีการเตือนกันส่งสัญญาณให้กันเสมอ สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้เหมาะสมกับงาน ตรวจเช็คความพร้อมของเครื่องมือเครื่องจักรก่อนใช้งาน คำนึงถึงความปลอดภัยของงานและปลอดภัยในการทำงานให้เป็นพิเศษ ถึงแม้จะต้องทำงานให้เร็วขึ้นก็ตาม แต่ต้องตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานเสมอ เป็นต้น

4) พนักงานสามารถอธิบายอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เช่น หมวกนิรภัย ถุงมือผ้า ถุงมือหนัง รองเท้านิรภัย แวนตา ผ้าปิดจมูก เสื้อกันบาด ปลักอุดหู ถุงมือ เป็นต้น

5) พนักงานเข้าใจถึงการเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงงาน เช่น บริเวณพื้นโรงงานที่มีความต่างระดับอาจนำมาสู่การสะดุด หกล้ม และบางพื้นที่มีการวางสิ่งของทำให้เกิดขวางทางเดิน โรงงานจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างเหมาะสม แสงสว่างเพียงพอ มีการควบคุมความดังของเสียงในระหว่างการทำงานไม่ดังจนเกินไป ทุกพื้นที่ของโรงงานสะอาดเรียบร้อย แต่บางพื้นที่อากาศยังถ่ายเทไม่ค่อยสะดวก และมีฝุ่นปริมาณมาก เป็นต้น

6) พนักงานเข้าใจถึงการเกิดอุบัติเหตุที่มาจากใช้งานอุปกรณ์และวัสดุไม่เหมาะสม จึงได้ตรวจสอบความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ที่โรงงานจัดเตรียมให้ และ

ประเมินความเสี่ยงในการทำงานก่อนเริ่มงาน เมื่อมีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ใช้งานอยู่ไม่เหมาะสมหรือไม่พร้อมใช้งาน พนักงานจะหยุดใช้งานแล้วแจ้งหัวหน้างานให้รับทราบและติดป้ายห้ามใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อื่นนำไปใช้งาน เขียนระบุที่อุปกรณ์ห้ามใช้ว่า ห้ามใช้งานอยู่ระหว่างส่งอุปกรณ์ซ่อม

7) พนักงานได้ให้ความสำคัญกับการยศาสตร์หรือท่าทางระหว่างการทำงาน มีความคิดเห็นว่า ท่าทางไม่เหมาะสมทำให้เกิดการเกิดอุบัติเหตุ ทำให้ปวดหลังหรือบาดเจ็บระหว่างการทำงานได้ และพนักงานส่วนใหญ่

ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน แต่มีบางส่วนเคยเกิดอุบัติเหตุเล็กน้อย เนื่องจากความประมาทของพนักงานเอง เช่น การยกของหนักโดยใช้ท่าทางไม่ถูกต้อง เป็นต้น

5.5 ผลการใช้กิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

ผลการเก็บข้อมูลหลังที่ได้ดำเนินกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานแสดงในตารางที่ 2-5 และภาพที่ 1

ตารางที่ 2 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมความปลอดภัยกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างดำเนินกิจกรรมตามแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน จำนวน 8 สัปดาห์

พฤติกรรมความปลอดภัย	ร้อยละ	กลุ่มควบคุม			ร้อยละ	กลุ่มทดลอง		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ความตั้งใจในการฟังการประชุมเข้า	60.67	3.03	0.71	ปานกลาง	70.00	3.50	0.32	ดี
ความสนใจในการทำ Group Meeting	60.83	3.04	0.72	ปานกลาง	67.25	3.36	0.30	ดี
ความตั้งใจในการทำ KYT	57.67	2.88	0.71	ปานกลาง	77.25	3.86	0.17	ดี
สวมใส่อุปกรณ์ PPE ก่อนเริ่มงาน	57.83	2.89	0.75	ปานกลาง	70.43	3.52	0.04	ดี
ทำงานตามลำดับขั้นตอน	61.50	3.08	0.70	ปานกลาง	77.58	3.88	0.22	ดี
เฉลี่ยรวม	59.70	2.98	0.72	ปานกลาง	72.50	3.63	0.21	ดี

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมด้านความปลอดภัย ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังทำกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

ก่อนทำกิจกรรม

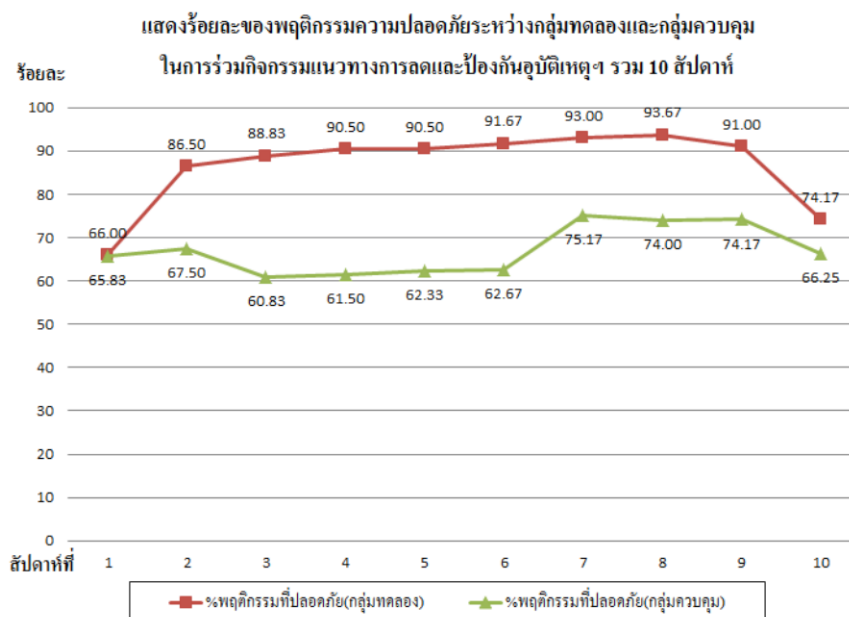
กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t-test	df	p-value
กลุ่มทดลอง	30	66.00	32.586			
กลุ่มควบคุม	30	65.83	30.747	0.115	29	0.455

$T(.05, 29) = 1.672$

หลังทำกิจกรรม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t-test	df	p-value
กลุ่มทดลอง	30	74.17	50.144			
กลุ่มควบคุม	30	66.25	30.065	4.842	29	0.000

$T(.05, 29) = 1.673$

ภาพที่ 1 ค่าร้อยละของพฤติกรรมที่ปลอดภัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินผลกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน กลุ่มทดลอง 30 คน

หัวข้อประเมิน	$\bar{X}$	S.D.
1. การจัดแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานให้ทำก่อนเริ่มงานทุกเช้า	3.90	0.55
2. ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 15 นาที (Morning talk Group Meeting KYT)	3.73	0.45
3. ความสามารถของผู้นำทำกิจกรรม	3.10	0.31
4. กิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	3.93	0.25
5. รูปแบบกิจกรรมน่าสนใจ	3.07	0.25
6. กิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานมีความเหมาะสมกับลักษณะงาน	3.87	0.35
7. ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	3.93	0.25
8. กิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานทำให้ตระหนักถึงความปลอดภัย	3.90	0.31
9. ความกระตือรือร้นที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3.17	0.38
10. ความพึงพอใจในการทำกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน	3.93	0.25
ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับ		3.65

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ผลของแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานของโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปพบว่า พนักงานฝ่ายผลิตทุกคนเป็นเพศชาย อายุของพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี (ร้อยละ 33.3) ระดับการศึกษาพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่มีระดับการศึกษานุปริญญา (ร้อยละ 95.5) สถานภาพส่วนบุคคล พนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 56.7) อายุในการทำงาน พนักงานฝ่ายผลิต

ส่วนใหญ่มีอายุงาน 4 ปี (ร้อยละ 38.3) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของเสาวณีย์ เผ่าเมือง (2554 : 75-77) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตบริษัท ซีทีเอส อิเล็กทรอนิกส์ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติและอายุงานที่ทำงานในบริษัทที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญและปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านภาพรวมในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของนงชนก ผิวเกลี้ยง (2556:4) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรในสำนักงานประกันสังคมพบว่า

บุคลากรของสำนักงานประกันสังคมสำนักงานใหญ่และประกันสังคมจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบปัจจัยด้านความสัมพันธ์พบว่า ด้านเพศ อายุ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาวะแวดล้อมในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างพนักงานที่มีอายุการทำงาน 5 ปี จำนวน 13 คน แสดงความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า ยังไม่ค่อยเหมาะสมต่อการทำงาน (ร้อยละ 53.8)

ด้านตารางเวลาในการทำงาน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มีระยะเวลาในการทำงานที่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ทำอยู่ (ร้อยละ 84.6) มีความเหมาะสมของระยะเวลาพักระหว่างปฏิบัติงาน (ร้อยละ 92.3) มีการกำหนดช่วงเวลาในการทำงานล่วงเวลาเหมาะสมกับงาน (ร้อยละ 53.8) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของพัทธพล สวัสดิ์วงศ์วิชา (2552) ศึกษาสภาวะแวดล้อม พฤติกรรมความปลอดภัย และการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานของโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า 1) พนักงานฝ่ายปฏิบัติมีการรับรู้สภาวะแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับปฏิบัติเกือบทุกครั้ง การเกิดอุบัติเหตุในการทำงานอยู่ในระดับการเกิดอุบัติเหตุต่ำน้อยมาก 2) การรับรู้สภาวะแวดล้อม ด้านการรับรู้ตารางเวลาในการทำงาน และการรับรู้สภาพจิตและสังคมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พฤติกรรมความปลอดภัยด้านพฤติกรรมที่เกิดจากตัวบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในการรับรู้ตารางเวลาในการทำงาน เรื่อง ความรู้ถึงการกำหนดช่วงเวลาในการทำงานล่วงเวลาเหมาะสมกับงาน พนักงานให้คำตอบในเชิงบวก

(ร้อยละ 53.8) เนื่องจากโรงงานได้กำหนดวางแผนการทำงานในแต่ละวันอย่างชัดเจน จึงทำให้การทำงานเป็นอย่างมีขั้นตอนและสำเร็จตามเป้าหมายของแต่ละวัน

ด้านสภาพจิตและสังคมในการทำงาน ส่วนใหญ่ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในงานที่ทำอยู่และหากต้องมีการหมุนเวียนไปทำงานในตำแหน่งอื่นสามารถปฏิบัติงานได้ (ร้อยละ 69.2) มีความรู้สึกความประทับใจในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 100) มีความรู้สึกประทับใจกับงานที่ตัวเองทำ (ร้อยละ 100) สอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา สว่างเนตร (2542) ศึกษาการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงาน และขวัญกำลังใจจากการทำงานพบว่า พนักงานมีการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงาน และขวัญกำลังใจในระดับที่สูงเนื่องมาจากการจัดการสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับงาน

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นด้านพฤติกรรมความปลอดภัยที่เกิดจากตัวบุคคลพบว่า หลังจากได้รับการสื่อสารจากประกาศ กฎระเบียบใหม่ หรือขั้นตอนการทำงานใหม่ รวมทั้งแจ้งเรื่องความปลอดภัยผ่านทางการประชุมเช้า (morning talk) บอร์ดประชาสัมพันธ์อีเมลได้นำมาสื่อสารระหว่างกันในแต่ละหน่วยงาน (group meeting) และขณะการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนจะระมัดระวังตนเอง มีสติ และสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล และมีความคิดเห็นว่าการทำกิจกรรม 3ส (สะสาง สะดวก สะอาด) มีส่วนช่วยให้งานผลิตมีคุณภาพ ช่วยลดอุบัติเหตุ ลดค่าใช้จ่ายเพิ่มปริมาณการผลิต ทำให้โรงงานน่าอยู่ เกิดความปลอดภัยในการทำงาน เครื่องมืออุปกรณ์หาง่าย และอยู่ในสภาพสมบูรณ์ พร้อมใช้งาน และนำมาสู่การสร้างชื่อเสียงของบริษัท เพราะเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมที่ทำให้ได้รับรองมาตรฐาน ISO14001 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีความเห็นคิดว่า การแต่งกายให้มีความรัดกุม และเหมาะสมตามระเบียบของโรงงาน ไม่ใส่เครื่องประดับ ไม่ใส่เสื้อป้วยชาย ไม่เหยียบส้นรองเท้าหนังช่วยให้งานของพนักงานเองมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นด้านพฤติกรรมความปลอดภัยที่เกิดจากองค์กรว่า โรงงานมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ความรู้ด้านความปลอดภัยแก่พนักงาน ทำให้พนักงานเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญด้านความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น เช่น การแจ้งนโยบายด้านความปลอดภัย กฎระเบียบในการทำงานแก่พนักงานผ่านทางการประชุมเข้า การติดประกาศที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ และหัวหน้างานฝ่ายผลิต ผู้ซึ่งผ่านการอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน มีการอบรมด้านความปลอดภัยแก่พนักงานเป็นประจำ เช่น การสอนให้วิเคราะห์อุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นและหาวิธีป้องกัน อบรมดับเพลิง ปฐมพยาบาลเบื้องต้น กิจกรรมการหยั่งรู้อุบัติเหตุก่อนเริ่มปฏิบัติงาน เป็นต้น การกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัยให้แก่พนักงาน และมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่มีบทบาทในการแจ้งนโยบาย กฎข้อบังคับ เป็นที่ปรึกษา คอยชี้แนะ และให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานประจำทุกสัปดาห์ รวมถึงการจัดเตรียมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้กับพนักงานทุกคนอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะงาน

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า อุบัติเหตุที่เกิดจากความประมาทส่วนหนึ่งมาจากตัวพนักงานเอง โดยมักจะเกิดขึ้นระหว่างที่พนักงานปฏิบัติงาน เช่น การทำงานที่มีความเร่งรีบ เครื่องมือไม่เพียงพอ เครื่องมือไม่สมบูรณ์ พนักงานไม่ตรวจสอบสภาพความพร้อมของเครื่องมือก่อนใช้งาน อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลไม่เพียงพอไม่เหมาะสม หยอกล้อเล่นกันขณะทำงาน ไม่เข้าใจขั้นตอนการทำงาน ร่างกายอ่อนเพลียเนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอ พนักงานเกิดความประมาทชะล่าใจเมื่อทำงานกับจุดหมุน พื้นที่ต่างระดับ ทำงานในที่สูง เป็นต้น ส่วนใหญ่คิดว่า การแต่งกายที่มีความปลอดภัยในการทำงาน เช่น ต้องสวมหมวกนิรภัยและสายรัดคาง สวมใส่รองเท้านิรภัย

ไม่ใส่เหยียบส้น สวมเสื้อผ้าให้รัดกุม ทับในกางเกง และแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของบริษัท เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นด้านแนวทางในการทำงานที่รวดเร็วและปลอดภัยว่า ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนในการทำงาน แบ่งงานในทีมให้ชัดเจน มีการเตือนกันส่งสัญญาณให้กันเสมอ สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้เหมาะสมกับงานสอดคล้องตามลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เช่น หมวกนิรภัย ถุงมือผ้า ถุงมือหนักรองเท้านิรภัย แวนตา ผ้าปิดจมูก เสื้อกันบาด ปลีกอุดหู ถุงมือ เป็นต้น ควรมีตรวจเช็คความพร้อมของเครื่องมือเครื่องจักรก่อนใช้งาน คำนึงถึงความถูกต้องของงานและปลอดภัยในการทำงานให้เป็นพิเศษ ถึงแม้จะต้องทำงานให้เร็วขึ้นก็ตาม แต่ต้องตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานเสมอ

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า อุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงงาน มาจากบริเวณพื้นโรงงานที่มีความต่างระดับ อาจนำมาสู่การสะดุด หกล้ม และบางพื้นที่มีการวางสิ่งของทำให้เกิดขวางทางเดิน โรงงานจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างเหมาะสม แสงสว่างเพียงพอ มีการควบคุมความดังของเสียงในระหว่างการทำงานไม่ดังจนเกินไป ทุกพื้นที่ของโรงงานสะอาดเรียบร้อย แต่บางพื้นที่อากาศยังถ่ายเทไม่ค่อยสะดวก และมีฝุ่นปริมาณมาก ส่วนเกิดอุบัติเหตุที่มาจากใช้งานอุปกรณ์และวัสดุไม่เหมาะสม จึงได้ตรวจสอบความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ที่โรงงานจัดเตรียมให้ และประเมินความเสี่ยงในการทำงานก่อนเริ่มงาน เมื่อมีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ใช้งานอยู่ไม่เหมาะสมหรือไม่พร้อมใช้งานพนักงานจะหยุดใช้งานแล้วแจ้งหัวหน้างานให้รับทราบและติดป้ายชำรุดเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อื่นนำไปใช้งาน เขียนระบุที่อุปกรณ์ชำรุดว่า ห้ามใช้งาน และรอการนำส่งซ่อม

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า การยศาสตร์หรือท่าทางระหว่างการทำงาน มีความสำคัญต่อการทำงาน ถ้าท่าทางไม่เหมาะสมทำให้เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และส่งผลต่อสุขภาพของพนักงาน เช่น ปวดหลังหรือบาดเจ็บระหว่างการทำงาน เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน บางส่วนเคยเกิดอุบัติเหตุ

เล็กน้อย เนื่องจากความประมาทของพนักงานเอง เช่น การยกของหนักโดยใช้ท่าทางไม่ถูกต้อง เป็นต้น

5) ผลการประเมินแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

(1) พฤติกรรมความปลอดภัยของกลุ่มตัวอย่างฝ่ายผลิตในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปก่อนทำกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบค่าทีพบว่า กลุ่มตัวอย่างฝ่ายผลิตฯ ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกันเนื่องจากสายงานการผลิตบ้านสำเร็จรูปมีลักษณะการทำงานที่เป็นงานประจำ การปฏิบัติงานคล้ายคลึงแบบเดิมทุกวัน พนักงานจึงเกิดเคยชินกับการปฏิบัติงาน แม้จะมีการรับรู้ เรียนรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำงานในแต่ละวัน สอดคล้องกับผลวิจัยของนิธยา สุภาภรณ์ (2552:7) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลได้รับความรู้สึกและแปลความหมายหรือตีความจากสิ่งเร้าที่รับเข้ามา ผ่านการวิเคราะห์โดยอาศัยความจำ ความรู้ ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ แต่พนักงานก็ไม่ได้ปรับปรุงพฤติกรรมตนเองให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานแต่อย่างใด

(2) พฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานฝ่ายผลิตของในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูปหลังทำกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ฝ่ายผลิตฯ ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 4.842$) มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยพบว่า พนักงานฝ่ายผลิตของในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป จังหวัดสระบุรีมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยดีกว่าพนักงานฝ่ายผลิตฯ ที่ไม่ได้ทำกิจกรรมฯ อธิบายได้ว่า การทำกิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานประกอบด้วย กิจกรรมก่อนเริ่มปฏิบัติงาน 3 กิจกรรมดังนี้

ก. การร่วมประชุมเช้า พนักงานเข้าร่วมการรับฟังหัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงานพูดคุยเกี่ยวกับการทำงานที่ปลอดภัย สื่อสารเรื่องนโยบาย ระเบียบการทำงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย

รวมทั้งแผนงานการผลิตโดยรวมของแต่ละวัน สอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้ของ เซอร์เมอร์ธอร์น และคณะ (1982) ที่กล่าวว่า กระบวนการที่คนเรารับข้อมูล จัดระเบียบและแปลความหมายภายใต้สภาวะแวดล้อม โดยข้อมูลจะนำไปสู่การตัดสินใจและเกิดการกระทำขึ้น ซึ่งแต่ละคนจะมีการรับรู้ไปตามประสบการณ์ของตนเอง โดยการรับรู้จะเป็นการเลือกข้อมูลที่ผ่านเข้ามา โดยจะมีผลต่อขบวนการคิดและพฤติกรรมของบุคคลนั้น เป็นแนวทางในการศึกษาด้านการรับรู้สภาวะแวดล้อมในการทำงาน แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของตนเองต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงานที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่นั้นมีลักษณะที่มีความเหมาะสมกับการทำงานที่ปฏิบัติอยู่ เช่น แสงสว่าง อุณหภูมิ เสียง การระบายอากาศ เป็นต้น 2) ด้านตารางเวลาในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของตนเองต่อช่วงเวลาในการทำงานรวมถึงเวลาพัก และวันหยุดที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่นั้นมีความเหมาะสมกับการทำงานที่ปฏิบัติอยู่ และ 3) ด้านสภาพจิตและสังคมในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของสภาพจิตใจของตนเอง และความสัมพันธ์ของเพื่อนร่วมงานที่ตนเองปฏิบัติงานนั้นเป็นไปในแนวทางที่ดี

ข. กิจกรรมประชุมย่อย พนักงานฝ่ายผลิตฯ จัดกลุ่มย่อยเฉพาะส่วนงานเดียวกัน เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันโดยหัวข้อในการสนทนาจะเปลี่ยนไปตามสภาพการทำงานและเป้าหมายของการทำงานในแต่ละวัน แสดงความคิดเห็นตามหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมถึงระบุความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานในขณะทำงาน ตัวอย่างเช่น การไม่มีฝากรอบหรือเซฟการ์ดส่วนของเครื่องจักรหรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตราย เครื่องจักรเครื่องมือที่ใช้อาจมีการออกแบบไม่เหมาะสม บริเวณพื้นที่ทำงานลื่น ชรุขระ สถานที่ทำงานสกปรก แสงสว่างไม่เพียงพอ ไม่มีระบบเตือนภัยที่เหมาะสม เป็นต้น (นิเวศน์ 2543 : 13 อ้างถึงใน พิรพรรณ แจ่มอรุณ 2551 : 9-10) ทั้งนี้พนักงานสามารถแจ้งปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองนำเสนอในกลุ่มย่อยเพื่อช่วยกันคิดหาทางแก้ไขปัญหา

ค. กิจกรรมการหยั่งรู้อุบัติเหตุ เป็นกิจกรรมที่นำแนวความคิดจากกิจกรรม ประชุมกลุ่มย่อย

มากำหนดเป็นคำพูด (KYT Point) ช่วงก่อนเริ่มปฏิบัติงาน พนักงานต้องเปล่งเสียงและกล่าวประโยค KYT Point ด้วยเสียงที่หนักแน่น ชัดเจน ฟังรู้เรื่อง เข้าใจและชี้นิ้วไปที่เครื่องจักรหรืองานที่กำลังจะทำงาน ซึ่งกระบวนการนี้เป็นการให้ความรู้ด้านความปลอดภัยแก่พนักงานโดยเน้นย้ำทางคำพูดและเปล่งเสียงเป็นข้อความสั้น ๆ จำง่าย ๆ คำพูดที่พนักงานได้กล่าวจะเป็นการพูดชี้แนวทางป้องกัน การเกิดอุบัติเหตุ และเป็นการค้นหาหรือตรวจสอบสถานการณ์ว่า มีอันตรายอะไรบางอย่างที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างการปฏิบัติงาน ประกอบกับการกระทำที่ใช้มือชี้ไปที่จุดที่อาจเกิดอันตรายไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักร เครื่องมือ หรือการทำงานที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงอันตรายได้ ซึ่งเป็นการย้ำเตือนให้พนักงานยึดคิ้วยึดก่อนปฏิบัติงานจริงที่หน้างาน ทำให้พนักงานแสดงออกพฤติกรรมที่ปลอดภัยมากกว่าการกระทำตามปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัณตณัฐ ประพันธ์พัฒน์ (2552) ศึกษาการหยั่งรู้อุบัติเหตุล่วงหน้า (KYT) ของพนักงานบริษัททรีวี ไทยแลนด์ จำกัด ในด้านความตระหนักความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมความปลอดภัยที่มีต่อความปลอดภัยกับการปฏิบัติทำ KYT พบว่า ความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ส่วนโรงงานผลิตมีการปฏิบัติที่ดีมากโดยความปลอดภัยในการทำงานในด้านปฏิบัติจะขึ้นอยู่กับความตระหนักความปลอดภัยในการทำงานในด้านการป้องกันอุบัติเหตุของพนักงาน การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร และจะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานในด้านการรับรู้ ด้านทัศนคติ และแรงจูงใจ จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การที่จะทำให้พนักงานส่วนโรงงานผลิตมีการใช้การหยั่งรู้อุบัติเหตุล่วงหน้าจะต้องให้การพัฒนาโดยการอบรมและระบบความปลอดภัย ต้องมีการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร มีการจัดกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานและต้องเข้มงวดให้มากขึ้นโดยเร็ว เฝ้าติดตามทุกเรื่องให้เกิดการแก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยใช้การชี้จากหัวหน้างานและผู้บริหารต้องสนับสนุนและติดตามทุกเรื่องจะเป็นผลดีต่อความปลอดภัย กิจกรรมการสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลก่อนเริ่มงาน พนักงานต้องสวมใส่อุปกรณ์ฯ ก่อนเริ่มปฏิบัติงานและอุปกรณ์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานที่พนักงานได้รับมอบหมาย และกิจกรรม

การทำงานตามลำดับขั้นตอน พนักงานที่กำลังปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีความปลอดภัย สอดคล้องกับทฤษฎีความปลอดภัยของเฮนริช ที่ได้คิดค้นทฤษฎีโดมิโนว่า ทฤษฎีโดมิโน มีประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ประเด็นที่หนึ่ง การบาดเจ็บ ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ ภูมิหลังของบุคคล และสภาพแวดล้อมทางสังคม ความบกพร่องของบุคคล การกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย และการเกิดอุบัติเหตุ ส่วนประเด็นที่สอง หากขจัดปัจจัยที่ 3 การกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย ถึงแม้จะเกิดปัจจัยที่ 1 และที่ 2 จะไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บตามมา ดังนั้น การทำกิจกรรมตามแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน ในช่วงเวลาก่อนเริ่มปฏิบัติงานกับพนักงานฝ่ายผลิตของในโรงงานผลิตบ้านสำเร็จรูป จึงเป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่อการขจัดปัจจัยที่ 3 การกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย ที่สร้างแรงจูงใจให้พนักงานเกิดความปลอดภัยในการทำงาน เห็นได้ชัดเจนจากการประเมินผลการใช้กิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน พบว่า คะแนนเฉลี่ยทั้งฉบับได้ 3.65 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาในแต่ละหัวข้อที่ประเมินพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.07-3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.25 -0.55 คะแนนสูงสุดมี 3 หัวข้อ ได้แก่ กิจกรรมแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม และความพึงพอใจในการทำกิจกรรมฯ มีคะแนนเฉลี่ย 3.93 สำหรับคะแนนต่ำสุดได้แก่ รูปแบบกิจกรรมที่น่าสนใจ มีคะแนนเฉลี่ย 3.07 ทั้งนี้รูปแบบกิจกรรมที่น่าสนใจพบว่า มีความพึงพอใจน้อยกว่าข้ออื่น อาจเนื่องมาจากความซ้ำซากของการดำเนินกิจกรรมที่เป็นรูปแบบเดิมทำให้พนักงานต้องมาร่วมกิจกรรมในช่วงเช้าก่อนเริ่มงาน เกิดความจำเจไม่ตื่นเต้น และคำพูดในการกล่าว KYT บางครั้งเป็นคำพูดแบบเดิมจากการนำปัญหาในการทำงานมาคิดเป็นข้อความ KYT Point แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้สำเร็จภายในระยะเวลาอันสั้น คำพูดดังกล่าวจะถูกกล่าวซ้ำเดิม สอดคล้องกับการผลวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมความ

ปลอดภัยที่ไม่ได้ดำเนินการตามแนวทางการลดและป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานจำนวน 8 สัปดาห์ พนักงานแสดงพฤติกรรมอันดับ 5 มีค่าเฉลี่ย 2.88

7. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 ควรมีการจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัย เช่น สัปดาห์ความปลอดภัย เป็นต้น

7.1.2 กำหนดเวลาการทำงานล่วงเวลาของแต่ละตำแหน่งงานให้เหมาะสม

7.1.3 มอบรางวัลแก่พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน เพื่อให้พนักงานมีแรงจูงใจ กระตุ้นในการทำงาน ช่วยให้แนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุลดลงได้

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 หัวหน้างานควรรับฟังทัศนคติด้านบวกและด้านลบของพนักงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อรับทราบความรู้สึก ปัญหา อุปสรรคในการทำงานและนำมาวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด

7.2.2 หัวหน้างานควรกำชับและควบคุมพฤติกรรมของพนักงานที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมให้ปฏิบัติตามแนวทางอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของผลการวิจัย

7.2.3 ควรกันห้องหรือแยกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เนื่องจากอาจเป็นปัจจัยแทรกซ้อนที่ทำให้ผลการวิจัยแปรปรวนได้

7.2.4 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่นำซึ่งอุบัติเหตุในการทำงาน เช่น สุขภาพจิต บุคลิกภาพ และแรงจูงใจในการทำงาน เป็นต้น

8. เอกสารอ้างอิง

กัณตณัฐ ประพันธ์พัฒน์. (2552). การศึกษาใช้การหยั่งรู้อุบัติเหตุล่วงหน้า(KYT) ในกรณีศึกษาบริษัทศิริวไทยแลนด์ จำกัด. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชลธิชา สว่างเนตร. (2542). การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานภายในองค์กรและขวัญในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการและวิชาชีพ ของ บริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้างจำกัด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ธวัชชัย จิระพันธ์. (2548). ผลของการใช้กิจกรรมพัฒนาสำนึกความปลอดภัย เควายที(KYT) ในการปรับปรุงพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานสายการผลิตกระจกนิรภัย บริษัท เอจีซี ออโตโมทีฟ (ประเทศไทย)จำกัด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

นงชนก ผิวเกลี้ยง. (2556). ปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรในสำนักงานประกันสังคม. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

นิตยา สุภาภรณ์. (2552). การรับรู้ของประชาชนต่อความอยู่ดีมีสุขในชุมชนบางไผ่. วิทยาลัยราชพฤกษ์.

พัทธพล สวัสดิ์วงศ์วิชา. (2552). สภาพแวดล้อมพฤติกรรมความปลอดภัย และการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานของโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2550). การบริหารงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- สรารุ สุธรรมาสา.(2555). มาตรฐานมอก.18001:2554. จุลสารสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพออนไลน์. ฉบับที่ 2 ปี 2555. [อินเทอร์เน็ต]. [วันที่ค้น 10 มีนาคม 2561] เข้าถึงได้จาก: http://www.stou.ac.th/Schools/Shs/booklet/book55_2/frommag.htm
- เสาวณีย์ เผ่าเมือง. (2554). พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตบริษัท ซีที เอส อีเล็กทรอนิกส์ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย). วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน. สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จำแนกตามความรุนแรงและรายจังหวัด ปี 2552. [อินเทอร์เน็ต]. [วันที่ค้น 1 ธันวาคม 2560] เข้าถึงได้จาก: <http://www.sso.go.th/wpr/uploads/uploadImages/file/table22552.html>
- สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน. รายงานประจำปี 2558 กองทุนเงินทดแทน. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: กลุ่มงานกำหนดอัตราเงินฯ.
- สำนักความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน. (2556). พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก.
- สำนักงานคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน. สถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ปี 2558. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พิณาเคิล แอดเวอร์ไทซิง.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. สถิติโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรม และได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535) พ.ศ. 2548 – 2557. [อินเทอร์เน็ต]. [วันที่ค้น 20 ตุลาคม 2559] เข้าถึงได้จาก: <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries16.html>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2552). สาขาวิชานิเทศศาสตร์. เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎีและพฤติกรรมการสื่อสาร น.8-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Bandura, A. and D. Cervone. (1983). Self-Evaluative and Self Efficacy Mechanism Governing The Motivational Effect of Goal Systems. *Journal of personality and Social Psychology*. 4(45).
- Bird, F.E. Jr, & Germain, G. L. (1992). *Practical loss control leadership* (2nd rev.ed.) Loganville, GA: International Loss Control Institute.
- Heinrich, H. W. (1959). *Industrial accident prevention* (4th) New York: McGraw-Hill.
- Hodgkinson C. (1996) *Administrative Philosophy Value and Motivation in Administrative Life*. Oxford Elsevier Slieve Ltd;.
- Stehen, J.E. (2003). Professional Safety Theory, *Understanding the theoretical foundation*. 10: 18-25.
- Schermerhorn, John R, J. G. Hunt and R.N. Osborn. 1999. *Organization Behavior*. New York: John Wiley and Sons, Inc.